

Evoluția pieței: Arme și muniții (CN 93) — 2015–2025

Introducere

Prezentul raport analizează evoluția comerțului extracomunitar al Uniunii Europene cu produse din capitolul 93 (Arme, muniție, părți și accesorii) în perioada cuprinsă între ianuarie 2015 și decembrie 2025. Datele, preluate din dashboard-ul de comerț al UE, permit identificarea unor transformări structurale majore: o creștere explozivă a valorilor tranzacționate, reorientări geografice semnificative și o volatilitate ridicată pe anumite segmente. Sinteza utilizează exclusiv indicatorii furnizați și îi interpretează în contextul tensiunilor geopolitice și al presiunilor de reînarmare.

Explozia valorilor comerțului și erodarea treptată a excedentului

Valoarea exporturilor a crescut cu 145%, iar cea a importurilor cu aproape 600% în decursul deceniului

Conform datelor agregate, comerțul total a cunoscut o expansiune dramatică.

Indicator	2015 (EUR)	2025 (EUR)	Schimbare procentuală
Exporturi (valoare)	3,07 mld.	7,52 mld.	+145,3%
Importuri (valoare)	0,85 mld.	5,92 mld.	+596,6%
Sold comercial	2,22 mld.	1,61 mld.	–27,6%

Creșterea importurilor a fost mult mai rapidă decât cea a exporturilor, determinând o contracție de peste un sfert a excedentului comercial al UE pe acest capitol, deși balanța rămâne net pozitivă.

Dinamica prețurilor explică cea mai mare parte a avansului valoric, volumele crescând mult mai lent

Datele primare indică un efect puternic de preț, vizibil mai ales la import.

Flux	Creștere volum (%)	Creștere preț unitar (%)
Export	+30,0	+89,0
Import	+93,4	+260,7

Prețul mediu al exporturilor a urcat de la circa 31 mii EUR/tonă la peste 58 mii EUR/tonă, în timp ce prețul importurilor a sărit de la 15,7 mii EUR/tonă la 56,5 mii EUR/tonă. Această convergență a prețurilor sugerează că UE a importat produse din ce în ce mai sofisticate și mai scumpe (rachete, senzori, muniții ghidate), în timp ce exporturile proprii au conservat un avantaj calitativ, dar s-au scumpit mai puțin abrupt.

Reconfigurarea parteneriatelor: Ucraina, Coreea de Sud și partenerii nespecificați rescriu harta fluxurilor

Exporturile către Ucraina au explodat cu peste 46 000%, transformând această destinație în al doilea partener ca valoare

Partenerii comerciali principali arată o reorientare fără precedent. Dacă în 2015 Statele Unite dominau detașat exporturile (0,93 mld. EUR), în 2025 Ucraina a ajuns la 2,34 mld. EUR, față de doar 5,1 mil. EUR în 2015. În același timp, categoria „Țări și teritorii nespecificate din motive comerciale sau militare” a urcat la 2,53 mld. EUR, depășind chiar și SUA (1,21 mld. EUR în 2025). Aceste două canale – Ucraina și partenerii confidențiali – au absorbit împreună peste 60% din exporturile totale ale UE în 2025.

Importurile sunt tot mai concentrate pe Coreea de Sud, Statele Unite și Turcia, în timp ce sursele tradiționale precum China pierd din greutate relativă

Coreea de Sud a înregistrat o creștere de 12 822% a importurilor UE, de la 14,1 mil. EUR la 1,82 mld. EUR, devansând în 2025 orice alt furnizor. Importurile din Turcia au crescut cu 1 171%, iar cele din SUA cu 413%. China, deși prezintă constant (84 mil. EUR în 2025), a fost depășită net de aceste surse. Această restructurare indică o preferință pentru muniție și echipamente militare avansate din Coreea de Sud și SUA, precum și pentru produse mai accesibile din Turcia.

Concentrarea importurilor a crescut (HHI +54%), semnalând o dependență mai mare de un număr redus de furnizori

Concentrația pe parteneri a evoluat diferit pe cele două fluxuri. Indicele HHI al importurilor a urcat de la 1 345 la 2 069, confirmând concentrarea furnizorilor, în special pe Coreea de Sud și SUA. La exporturi, HHI a crescut mai moderat (de la 2 444 la 2 852), fiind încă influențat de ponderea ridicată a Ucrainei și a partenerilor nespecificați.

Specializarea internă, volatilitatea fluxurilor și structura pe segmente de produs

Statele membre au profiluri de specializare extrem de inegale: Slovacia și Cehia domină, în timp ce economiile mari sunt slab specializate

Datele de specializare pentru 2025 arată că Slovacia (RSCA 0,90), Cehia (0,57) și Finlanda (0,43) sunt cele mai specializate în comerțul cu arme. Slovacia alocă 41,5% din totalul exporturilor sale către acest capitol, comparativ cu o medie UE mult mai scăzută. În schimb, țări precum Irlanda, Luxemburg sau Țările de Jos au RSCA aproape de -1, reflectând o prezență marginală.

La nivel de exportatori, principalii reporteri sunt Italia (1,52 mld. EUR în 2025), Polonia (1,28 mld.) și Bulgaria (0,95 mld.). Italia și-a menținut poziția de lider, însă Polonia a cunoscut o ascensiune spectaculoasă (+1 637%), în special datorită livrărilor către Ucraina. Bulgaria și România au, de asemenea, creșteri semnificative, beneficiind de relocări de capacități de producție.

Volatilitatea cantităților importate este extrem de ridicată pentru Coreea de Sud și India, iar exporturile către Ucraina și Elveția au înregistrat oscilații ample

Volatilitatea fluxurilor măsurată prin coeficientul de variație al cantităților relevă surse majore de incertitudine. La import, Coreea de Sud (CV = 1,31) și India (CV = 1,99) se evidențiază prin extreme, determinate de contracte mari și ocazionale. La export, Ucraina (CV = 1,33) și Elveția (CV = 1,90) reflectă livrări discontinue, dictate de nevoi urgente sau de acorduri specifice.

Șocurile de preț identificate confirmă aceste dinamici. În 2017, exporturile către Turcia au suferit un șoc de preț de +160%, pe fondul unor comenzi militare de mare valoare. În 2021, importurile din Regatul Unit au cunoscut un salt de preț de +221%, probabil ca efect al unor echipamente avansate post-Brexit.

Munițiile (9306) domină atât exporturile, cât și importurile, iar categoria armelor de război (9301) a crescut exploziv la import

Structura pe segmente arată că poziția 9306 (muniții, rachete, cartușe) reprezintă coloana vertebrală a comerțului cu armament. În 2025, exporturile de 9306 au atins 2,76 mld. EUR, iar importurile 2,40 mld. EUR. Prețul mediu al munițiilor importate a urcat de la 9 243 EUR/tonă în 2015 la 40 565 EUR/tonă în 2025, reflectând trecerea de la muniție convențională la sisteme mai complexe.

Importurile de arme de război (9301) au crescut de la 15,3 mil. EUR la 1,15 mld. EUR, un salt de 7 400%, determinat aproape integral de achizițiile de sisteme majore (tancuri, obuziere) în contextul războiului din Ucraina. Exporturile de 9301 au fluctuat puternic, cu vârfuri în 2024 (0,73 mld. EUR), confirmând că UE livrează echipamente grele doar în perioade de criză acută.

Pistoalele și revolverele (9302) rămân un segment cu valoare unitară extrem de ridicată (preț mediu export 206 mii EUR/tonă), dar volumele sunt marginale în raport cu munițiile.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu arme și muniții a cunoscut între 2015 și 2025 o transformare radicală, marcată de o creștere valorică fără precedent, de o reorientare a parteneriatelor către Ucraina și furnizori asiatici și de o concentrare a importurilor pe un număr redus de surse. Prețurile au fost principalul motor al expansiunii, indicând o sofisticare tehnologică accelerată a bunurilor tranzacționate. Statele membre din estul Europei și-au consolidat poziția de producători și exportatori, în timp ce economiile occidentale rămân importatori net de armament modern. În ansamblu, UE și-a menținut un excedent comercial pe acest capitol strategic, deși acesta se erodează pe măsură ce nevoile de securitate internă obligă la importuri masive.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.